

in i svårigheterna för en familj, som inte kan landets språk, inte vet vart den skall vända sig, då den behöver hjälp, och som inte ens är medveten om det svenska samhällets tjänster.“

Tuure Salo önsker observatörer för samerne i rådet.

En af medunderskriverne på forslaget om observatørstilling for samerne i Nordisk Råd (se side 88) Tuure Salo, der som medlem af Trafikudvalget ikke kunne deltage i Juridisk udvalgs behandling af forslaget, begrundede dette i sit indlæg under generaldebatten. Siden man i 1953 begyndte at

holde Nordisk samekonference, har de 30.000 samer i Norden stadigt kraftigere stræbt efter at blive bevaret og udviklet som en nationalt klart særpræget gruppe. De har selv ønsket repræsentation i rådet. Nordisk Råd, som hidtil har været et samarbejdsorgan for suveræne staters parlamenter, er nu ved at forandre karakter ved, at to selvstyrende områder er kommet med. Denne udvikelse er et argument for observatørrepræsentation for samerne „såsom en befolkningsgrupp som har ett eget bosättningsområde, en egen nationalitet, ett eget språk och en egen kultur.“

IX. Sager behandlet af udvalgene.

A. Sager under juridisk valg.

1. Regeringsforslag om repræsentation for Færøerne i Nordisk Råd (B 4).

Færøernes lagting vedtog 22. april 1966 en anmodning til den danske regering om at foranledige Færøernes lagting og landsstyre repræsenteret i Nordisk Råd. Landsstyret foreslog 5. januar 1967, at lagtinget af sin midte valgte 2 medlemmer af rådet, og at landsstyret blandt sine medlemmer udså en repræsentation. Færøernes hjemmestyre besidder ifølge hjemmestyreloven af 1948 lovgivende og administrativ myndighed på en række områder, inden for hvilke Nordisk Råd har stillet forslag om nordisk samarbejde. Med henvisning hertil udtalte den danske regering i et forslag i rådet af 14. januar 1967, at den måtte lægge vægt på, at der åbnes adgang for hjemmestyret til at deltage direkte i rådets arbejde, hvorfor den henstillede, at der foretoges sådanne ændringer i rådets vedtægt, at det af landsstyret foreslåede kunne opfyldes.

Rådssessionen 1967 henskød sagen til forhandling mellem landenes regeringer, eventuelt i samråd med rådets præsidium. På statsministrenes og præsidiets fællesmøde i Reykjavik i oktober 1967 besluttedes det at nedsætte en komité af ministre fra de fem lande samt rådets præsidium. Til danske repræsentanter udpegedes justitsminister K. Axel Nielsen og det danske præsidiemedlem folketingsmand Poul Hartling. Efter rege-

ringsskiftet afløstes de i februar 1968 af henholdsvis justitsminister Knud Thestrup og fhv. statsminister J. O. Krag. Komiteens formand var den svenske justitsminister Herman Kling, næstformand stortingsrepræsentant Trygve Bratteli, Norge. Til komiteen henvistes ikke blot regeringsforslaget B 4, men også en henstilling af 29. august 1967 fra Ålands landsting til Finlands regering om at udvirke, at også landskabet Åland kunne opnå medlemskab i rådet.

I sin enstemmige rapport af 14. august 1969 gik komiteen ud fra, at en løsning af repræsentationsspørgsmålet ikke burde foranledige ændringer i den danske eller finske grundlov eller i den lovgivning, som regulerer Færøernes og Ålands selvstyre. Komiteen afviste både fuldt medlemskab og observatørstatus for områderne og anbefalede i stedet en løsning, hvorefter deres repræsentanter skulle udses af deres egne myndigheder, men indgå i henholdsvis den danske og den finske delegation. Rapporten mandede derfor ud i forslag til ændringer i rådets vedtægt. I § 1 indsættes, at „Færøernes lagting og landsstyre samt Ålands landsting og landskapsstyrelse deltager i rådets arbejde.“ I § 2 bestemmes, at Danmarks folketing som hidtil vælger 16 medlemmer, at Finlands riksdag vælger 17 mod før 16, at Islands alting vælger 6 mod før 5 samt at Norges storting og Sveriges riksdag hver vælger 18 mod før 16. Færøernes lagting